

GIAS-implementatie

- Interpretatie, tips & tricks
- Handvatten voor Insight & Foresight

The Institute of
Internal Auditors
Netherlands

Peter Hartog &
Violeta Verbraak-Kolevska

4 juni 2026

I I A C O N G R E S
2026 PRIDE &
PREJUDICE
4 & 5 JUNI AFAS THEATER LEUSDEN

Even voorstellen

Violeta Verbraak-Kolevska

- >30 work experience in auditing
- Head Professional Practices ABN AMRO Group Audit
- PhD research Internal Audit Effectiveness

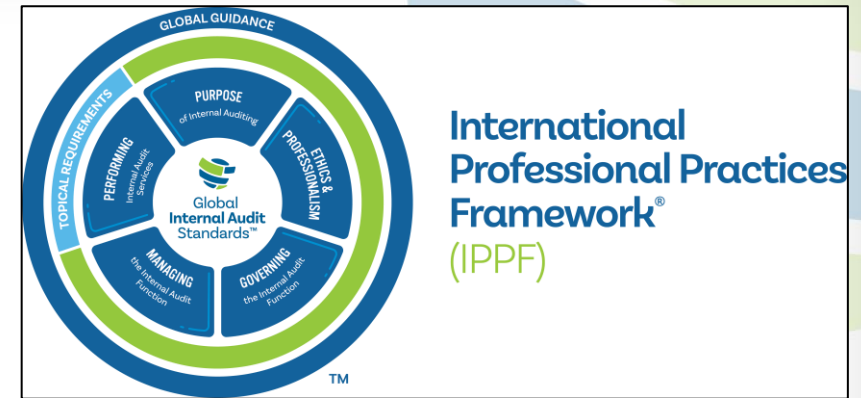
Peter Hartog

- Directeur Vaktechniek IIA Nederland
- Docent EUR, RO-opleiding
- SVB – IT- en Operational audits
- > 25 jaar consultant bij KPMG en ACS

Nog even de basis ...

“The IPPF Evolution”

2017
International Professional Practices Framework

2024
International Professional Practices Framework

GIAS effectief vanaf 09-01-2025

Global Internal Audit Standards

Includes requirements, considerations for implementation, and examples of evidence of conformance.

Topical Requirements

includes requirements related auditing specific topics, covering governance, risk management, and control processes.

Global Guidance

Includes detailed explanations and best practices (Practice Guides and GTAGs).

Nog even de basis ... GIAS, de inhoud

5 Domeinen, 15 Principes

Domain I: Purpose of Internal Auditing

II. Ethics and Professionalism

1. Demonstrate Integrity
2. Maintain Objectivity
3. Demonstrate Competency
4. Exercise Due Professional Care
5. Maintain Confidentiality

III. Governing the Internal Audit Function

6. Authorized by the Board
7. Positioned Independently
8. Overseen by the Board

IV. Managing the Internal Audit Function

9. Plan Strategically
10. Manage Resources
11. Communicate Effectively
12. Enhance Quality

V. Performing Internal Audit Services

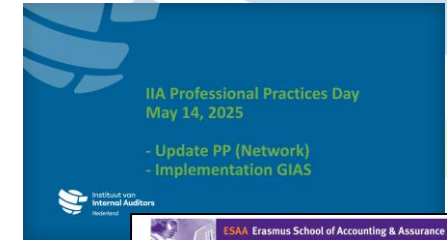
13. Plan Engagements Effectively
14. Conduct Engagement Work
15. Communicate Engagement Conclusions and Monitor Action Plans

Overall ervaringen implementatie

- De implementatie van GIAS lijkt niet zo moeilijk.
- Domeinen 3 en 4 vormen de grootste uitdaging.
- Er zijn vooral veranderingen nodig in de ‘formele’ documentatie, niet zozeer in de manier van werken.
- Over het algemeen zijn de grootste uitdagingen:
 - Strategie en Prestatiemanagement
 - De QAIP
 - De Topical Requirements

Wat vroeger aanbevelingen in de EQA waren, is nu verplicht

GIAS has simply recognized changes that have occurred in the profession over the past. In my team, we have been working according to most of the new GIAS practices for almost 10 years.

Als doelen en opdracht gesteld: ...

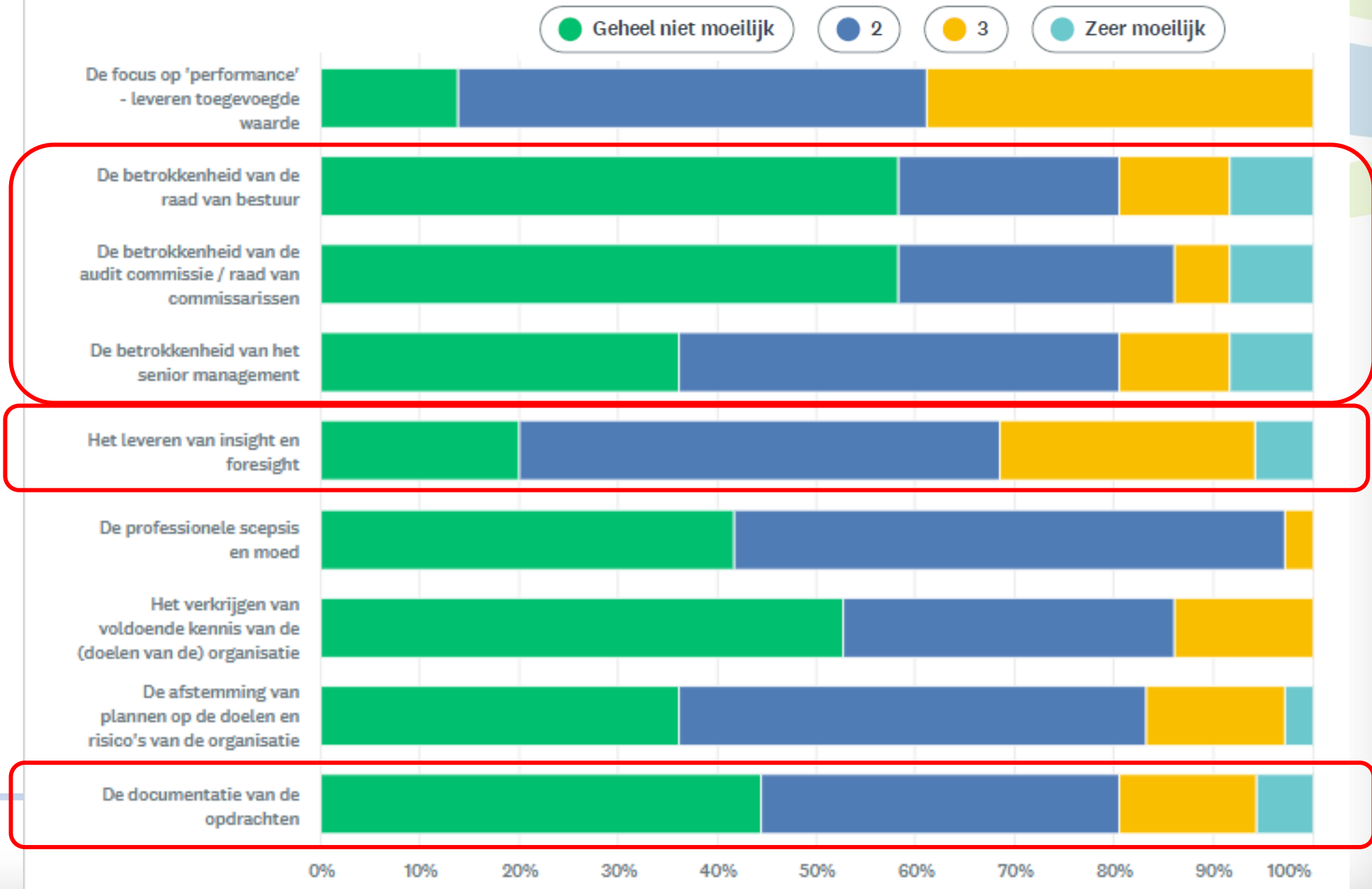
Belangrijke wijzigingen - 'Elevating the profession'

- Purpose Statement: *hoe helpt de IAF de organisatie?*
- Quality = Conformance + Performance
 - Meer focus op efficiency en effectiviteit / impact van de IAF
- Governing: explicitering rol 'Board' (en Sr. Mngt.):
functie beter uit te dragen
 - Domein III te bespreken
- Managing:
 - + eisen aan strategische planning en aan performance (mngt) van de IAF
 - nadere eisen aan zorgvuldigheid en frequentie risicoanalyse en auditplanning
 - Bezien effecten op en bijstellen van Charter en Handboek

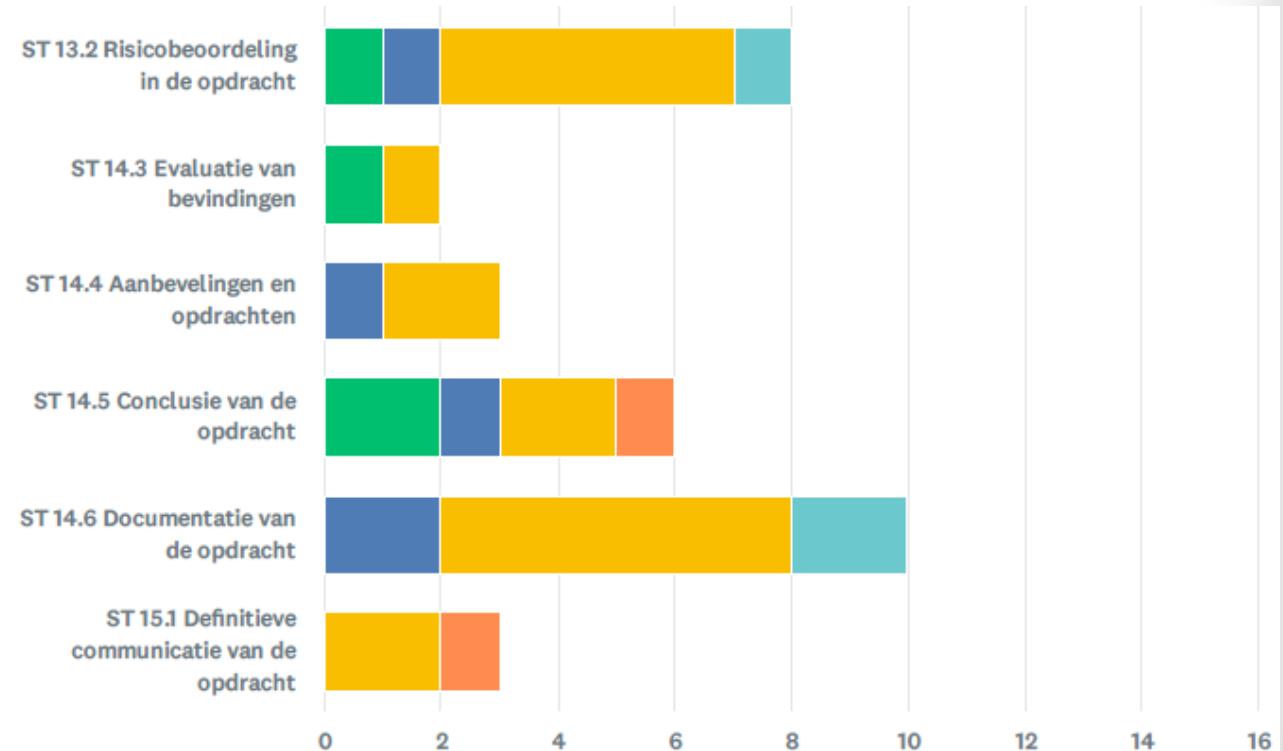
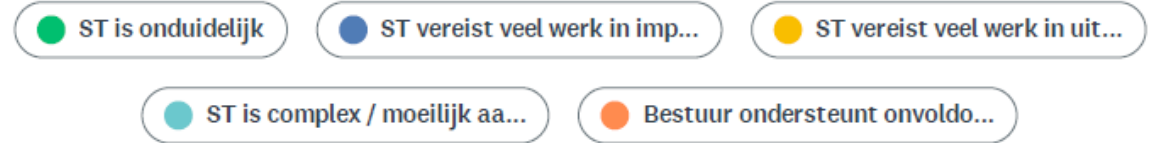
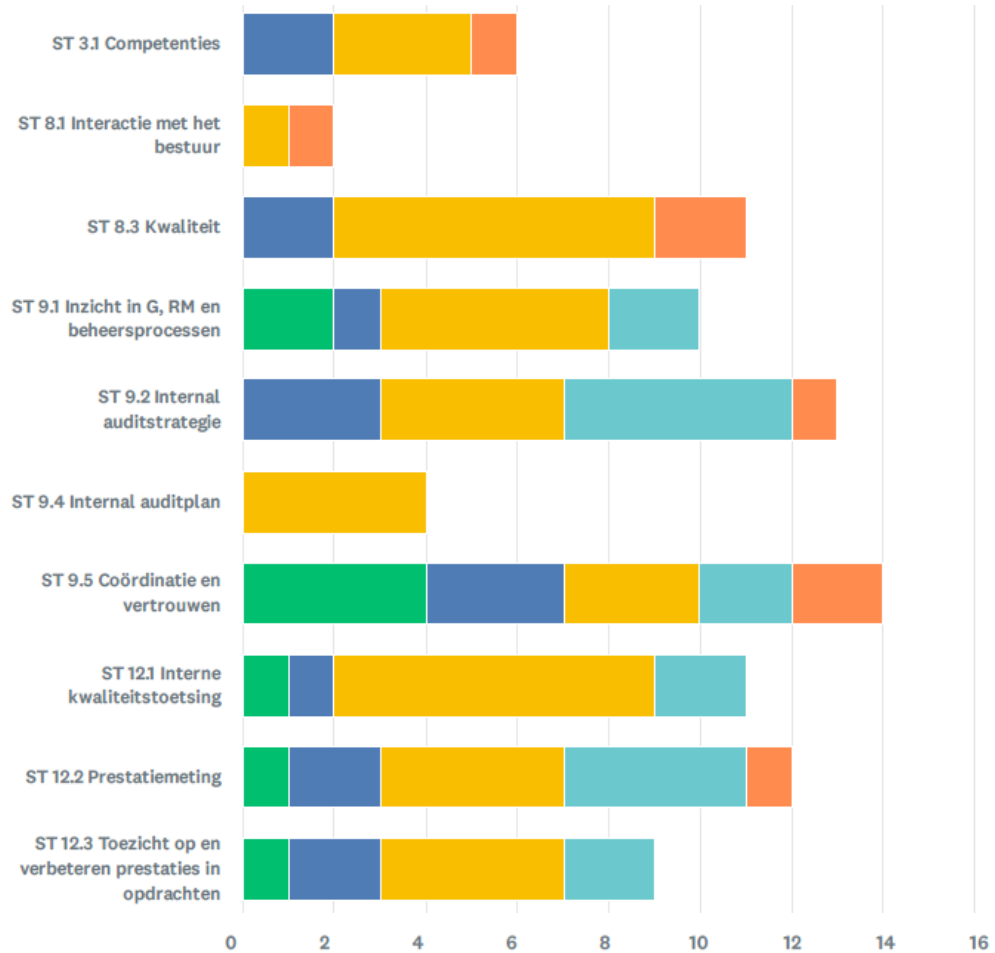
Mooi moment van 'bezinning'-
ook gezien de dynamiek en
complexiteit van risico's waarmee
organisaties geconfronteerd

Realisatie

In welke mate vindt u het lastig om aan de volgende kenmerken van GIAS te voldoen?

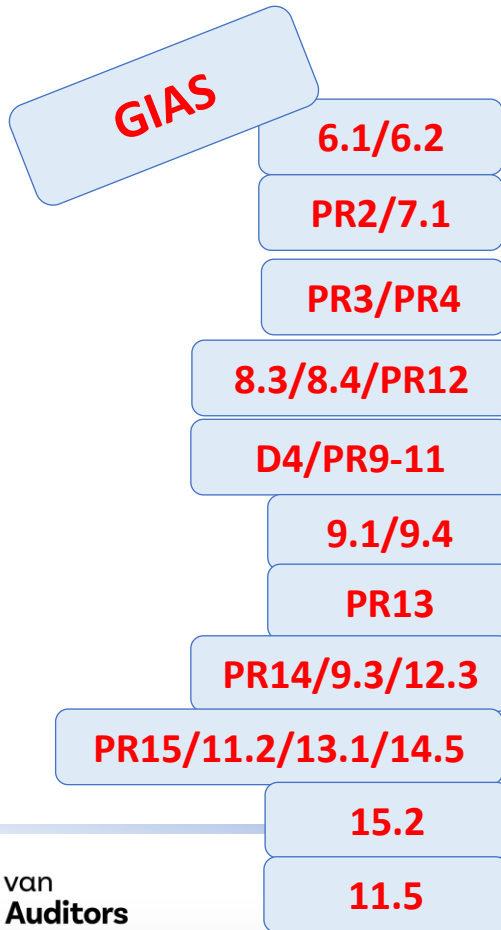

Oorzaken 'moeilijk aan te voldoen'

Gerelateerd aan de PG-uitdagingen

Uitkomsten sluiten redelijk aan bij PG 'Uitdagingen Kleine IAF's'

Standaard	Omschrijving	Uitdaging
1000	Doel, bevoegdheid en verantwoordelijkheid	L
1100	Onafhankelijkheid en objectiviteit	H
1200	Vakbekwaamheid + beroepsmatige zorgvuldigheid	M
1300	Programma kwaliteitsbewaking/ -verbetering	H
2000	Management van de internal auditfunctie	H
2100	Aard van het werk	M
2200	Planning van de opdracht	H
2300	Uitvoering van de opdracht	H
2400	Communicatie van resultaten	M
2500	Toezicht op de opvolging	M
2600	Aanvaarden van risico's door senior management	M

Domein I: Doelstelling van IA

Internal auditing strengthens the organization's ability to **create, protect, and sustain value** by providing **the board and management** with **independent, risk-based, and objective assurance, advice, insight, and foresight.**

Internal auditing enhances the organization's:

-

DE BIJDRAGE

Internal auditing is most effective when:

-

DE
RANDVOORWAARDEN

Insight & Foresight, een nieuwe Practice Guide

1. Waarom (een PG) I&FS?
2. Wat is het?
3. Insight - voorbeelden van methoden en tools
4. Foresight - voorbeelden van methoden en tools
5. Uitdagingen toepassing:
tools, competenties en aandachtspunten
6. Aanbevelingen

Waarom een PG Insight & Foresight

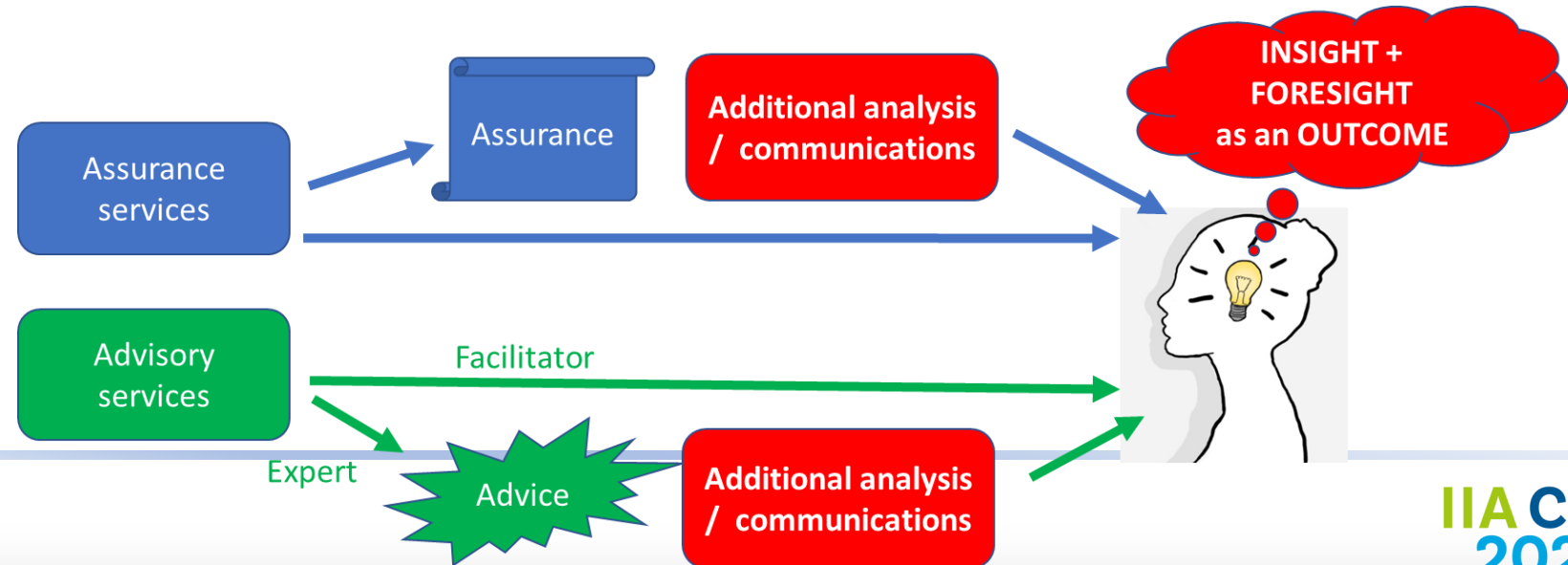
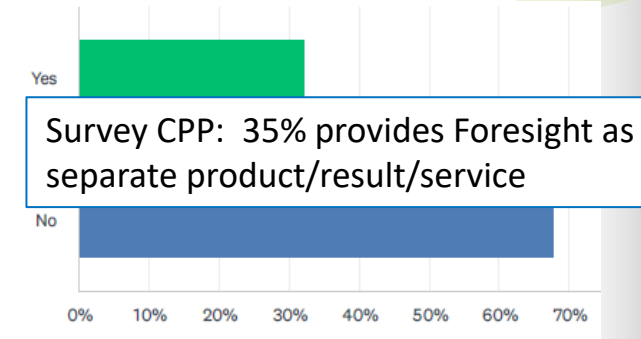
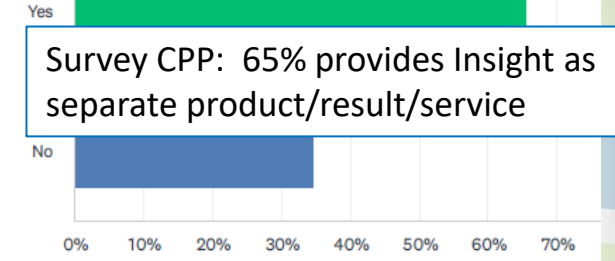
Internal auditing strengthens the organization's ability to **create, protect, and sustain value** by providing **the board and management** with **independent, risk-based, and objective assurance, advice, insight, and foresight.**

Element om 'performance' te vergroten,
maar buiten Purpose Statement geen enkele richtlijn of handreiking

Wat is het?

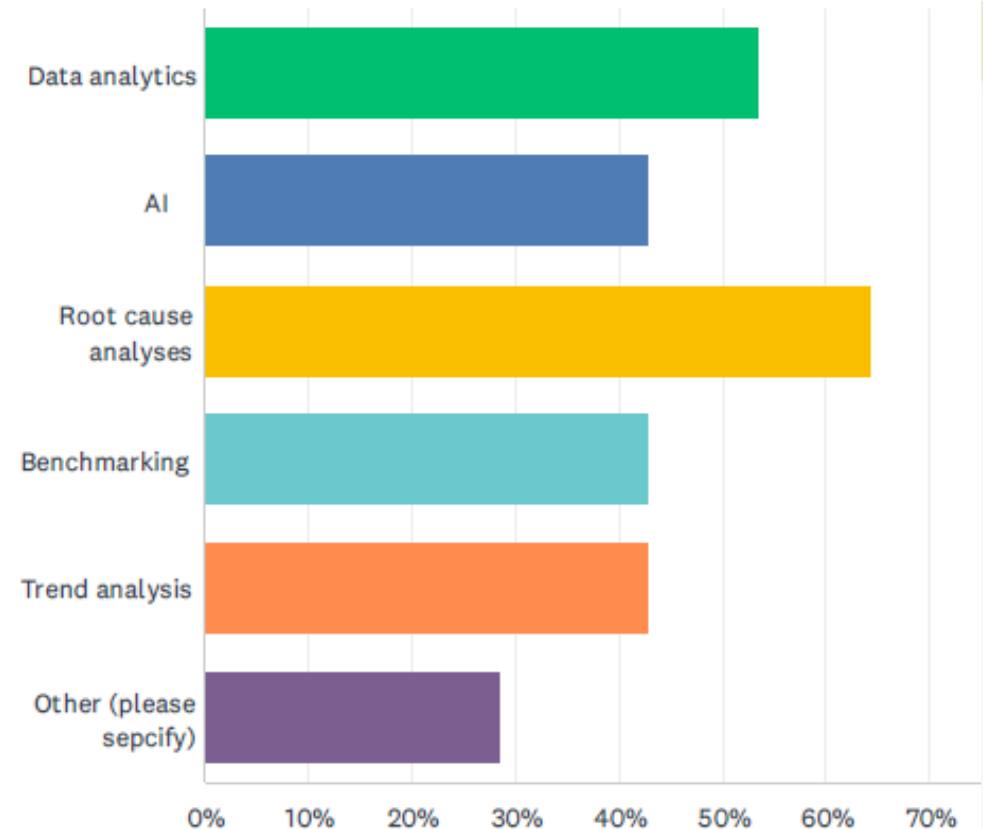
- Resultaat (outcome) i.p.v. Output van audit activiteiten: om bewustwording, zinvolle actie en leren te stimuleren
 - Insight = begrip hebben van
 - Foresight = toekomstverkenning
- Soms onderdeel van de reguliere services, soms resultaat van additionele activiteiten

Insight - voorbeelden van methoden en tools

Examples of Insights:

- From observations to root cause understanding
- From individual findings to systemic themes
- From data to meaningful interpretation
- From compliance to performance and value
- From standard reporting to audience-relevant insight

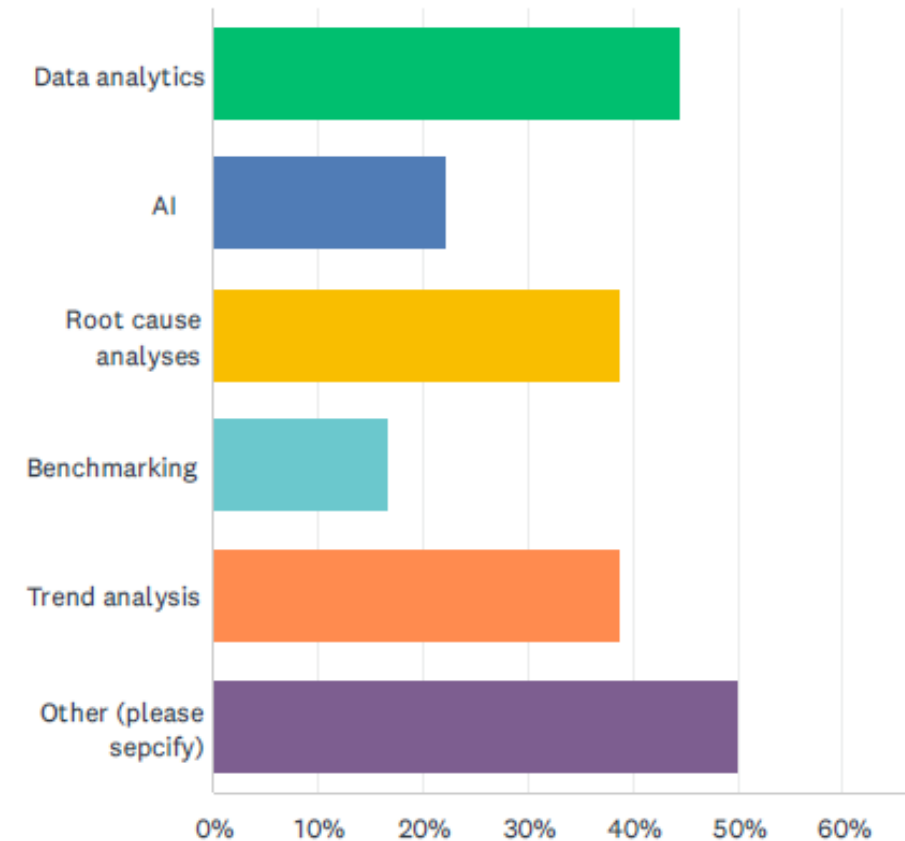

Foresight - voorbeelden van methoden en tools

Foresight method	What internal audit produces	Value (why it matters)
Horizon scanning Systematic monitoring of internal and external developments to identify emerging risks, trends, and early signals of change.	Emerging risk themes, triggers, implications	Early warning and better prioritisation
Scenario building Assessment of plausible future scenarios to understand how risks, choices, and outcomes may develop over time.	Plausible futures, impact pathways, decision options	More resilient strategy and contingency planning
Early warning indicators (EWIs) Measurable indicators used to detect when a developing issue may require management attention or escalation.	Leading indicators, thresholds, escalation routes	Faster response before issues become incidents

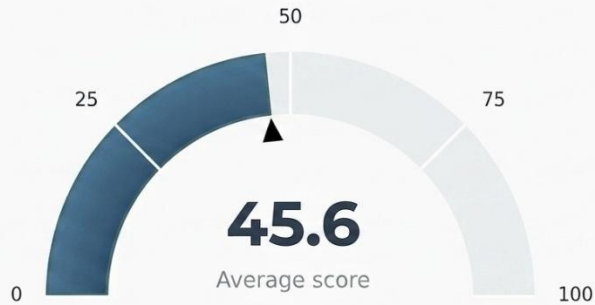
Examples of Foresights:

- Thematic review
- Benchmarking
- Advisory engagement
- Technology governance
- Regulatory readiness
- Third-party concentration risk

Uitdagingen toepassing

To what extent does providing Insights and Foresights require specific methods or tools?

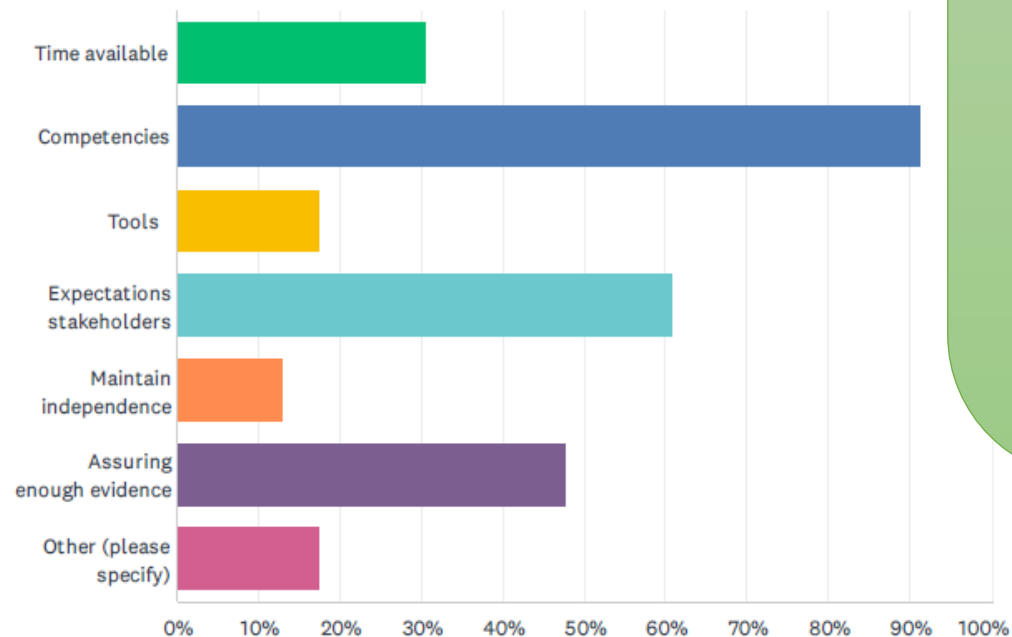
KEY STATISTICS

MINIMUM: 2.00

MAXIMUM: 80.00

MEDIAN: 48.00

STANDARD DEVIATION: 21.72

Voorbeelden vereiste competenties

1. Business expertise
2. Overzicht, helicopterview, systeemdenken, strategisch denken
3. Analytisch denkvermogen
4. De 'trusted advisor' zijn
5. Nieuwsgierigheid
6. AI-kunde
7. Advies- en communicatievaardigheden
8. Scenario-denken

Aanbevelingen - strategisch

1. Define and include insight and foresight as ‘part of the ‘regular’ product portfolio of the IAF
2. Define quality assurance requirements and tools
3. Train staff in interpretative (insights) and foresight methods
4. Leverage existing audit data and AI-supported analysis as enablers for insight and foresight
5. Encourage boards and senior management to request it

Domein III: Besturen van de IAF

Maar nog slechts 18
EQA's op GIAS

En betrokkenheid
RvB en AC voor +/-
20% moeilijk

DOMEIN III	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	NVT	NVT	Voldoet algemeen	NVT	Voldoet algemeen	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	NVT	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen
Principe 6	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet geheel
Standaard 6.1	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet gedeeltelijk	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet geheel
Standaard 6.2	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet geheel
Standaard 6.3	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet geheel
Principe 7	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet algemeen
Standaard 7.1	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet algemeen
Standaard 7.2	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	NVT	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet geheel
Principe 8	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet gedeeltelijk	Voldoet gedeeltelijk	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet geheel
Standaard 8.1	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet gedeeltelijk	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet geheel
Standaard 8.2	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet geheel
Standaard 8.3	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet gedeeltelijk	Voldoet gedeeltelijk	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet geheel
Standaard 8.4	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet geheel

Aandachtspunten Domein III

- Algemeen: definitie ‘bestuur’ en senior management
 - Indien bestuur = (ook) RvB: denk ook aan en specificeer rol AC/RvC
- 7.1: Regelmatig een sterk beroep op onafhankelijkheid: zelfs “geen 2^eL” + “geen advieswerk” - vanuit GIAS niet vereist

“Doordat we onze beperkingen (iz. onafhankelijkheid) beschrijven (in het charter) voldoen we wel aan de eisen”

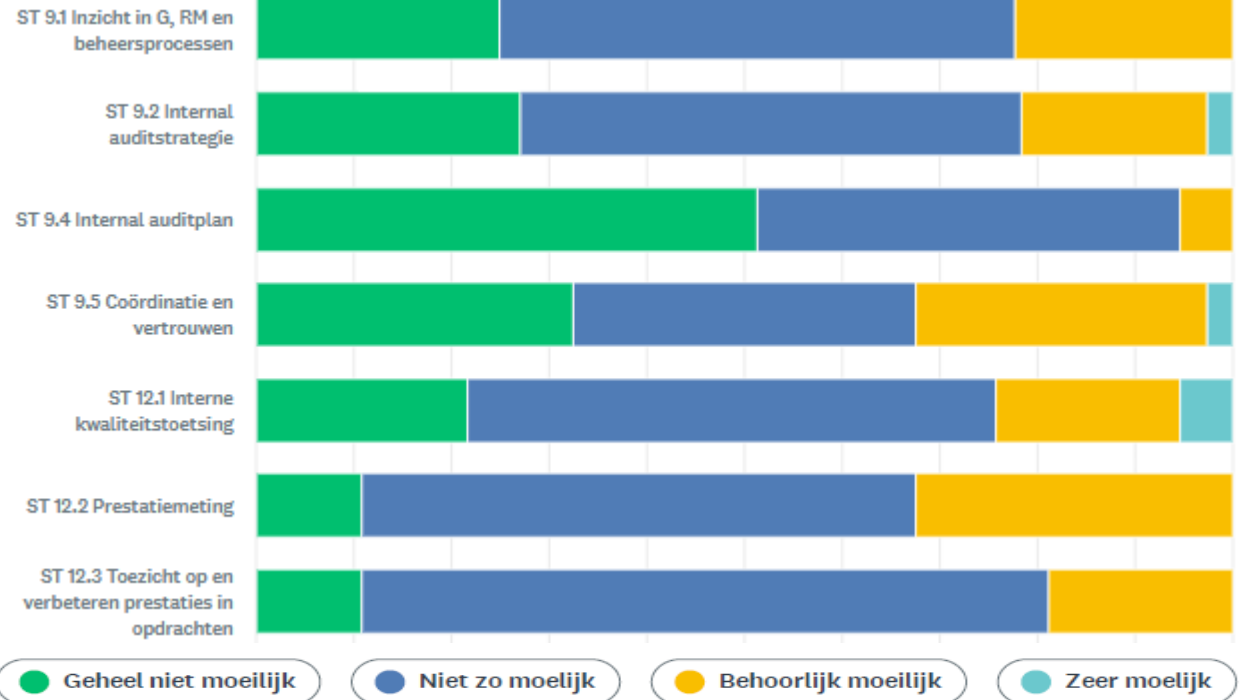
PR2 “objectiviteit lastig door aanwezigheid bij gesprekken met management en bestuur”

- 7.1 – 9.4: Niet (meer) de bedoeling om vanuit onafhankelijke positie zelf auditplan op te stellen

Domein IV: Managen van de IAF

DOMEIN IV	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	NVT	NVT	Voldoet algemeen	NVT	Voldoet algemeen	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	Voldoet gedeeltelijk	Voldoet algemeen	NVT	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen
Principe 9	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet gedeeltelijk	Voldoet algemeen	Voldoet gedeeltelijk	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet	Voldoet niet	Voldoet	Voldoet	Voldoet niet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet
Standaard 9.1	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet gedeeltelijk	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet
Standaard 9.2	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet gedeeltelijk	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet	Voldoet niet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet
Standaard 9.3	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet
Standaard 9.4	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet gedeeltelijk	Voldoet gedeeltelijk	Voldoet algemeen	Voldoet gedeeltelijk	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet
Standaard 9.5	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet gedeeltelijk	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet
Principe 10	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet
Standaard 10.1	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet
Standaard 10.2	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet
Standaard 10.3	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet
Principe 11	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet
Standaard 11.1	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet
Standaard 11.2	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet
Standaard 11.3	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet
Standaard 11.4	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet gedeeltelijk	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet
Standaard 11.5	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet
Principe 12	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet gedeeltelijk	Voldoet gedeeltelijk	Voldoet algemeen	Voldoet gedeeltelijk	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet gedeeltelijk	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet geheel
Standaard 12.1	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet gedeeltelijk	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet niet	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet gedeeltelijk	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet geheel
Standaard 12.2	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet niet	Voldoet geheel	Voldoet gedeeltelijk	Voldoet algemeen	Voldoet gedeeltelijk	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet geheel
Standaard 12.3	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet gedeeltelijk	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet gedeeltelijk	Voldoet gedeeltelijk	Voldoet gedeeltelijk	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet gedeeltelijk	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet geheel

Hoe moeilijk vindt u het om aan de volgende standaarden te voldoen?

● Geheel niet moeilijk
 ● Niet zo moeilijk
 ● Behoorlijk moeilijk
 ● Zeer moeilijk

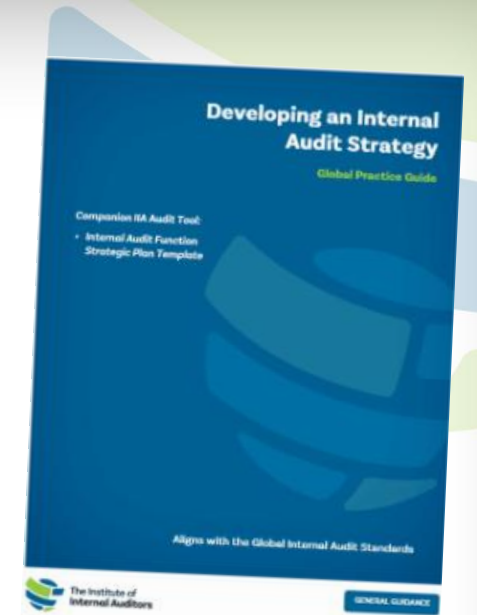
Aandachtspunten Domein 4

- 9.2: Strategie is **niet** een meerjaren-auditplan
- 9.5: Coördinatie en vertrouwen: gaat ook om andere **interne** ‘assurance providers’
 - Ook als IAF daar niet op wil steunen, toch te evalueren
- 10.3: Technologische middelen: niet alleen data-analyse, maar ook (vooral?) **AI**
 - Geen verplichting tot inzet, wel tot evaluatie
- 12.1: IQA: niet alleen ‘doorlopende monitoring’, maar ook **volledige** IQA
- 12.2: Prestatiemeting = prestaties **IAF** (*prestaties auditors = 10.2 HR-management*)

12.2 “Prestatiemeting minder belangrijk – want geen concurrentie”

Strategische plan (9.2)

- Verantwoordelijkheid CAE
 - Ter ondersteuning van de strategische doelstellingen en het succes *van de organisatie*
 - Aansluitend bij verwachtingen van het bestuur, het senior management en andere belangrijke belanghebbenden
- Actieplan om de lange termijn- of algemene doelstelling te bereiken.
 - Stuurt de IAF bij het vervullen van het mandaat
 - Moet omvatten: de visie, strategische doelstellingen en ondersteunende initiatieven (zoals wijze bemensing, competentie-ontwikkeling, inziet technologie, ...)
- CAE moet de internal auditstrategie periodiek beoordelen met het bestuur en het senior management
- Strategie te vertalen in prestatiedoelen en – meting/management

Prestatiemeting (12.2) - Prestatiedoelen - KPI's IAF

1. Extent of Coverage of Organizational or Business Unit Conclusions.
2. Stakeholder Expectations.
3. Financial and Operational Efficiency.
4. Human Resource Needs.
5. Learning and Development.

- Management/Auditees:**
- Satisfaction survey
 - Average number of recommendations per audit
 - Percent of recommendations implemented by corrective action date
 - Cost savings
 - Changes to processes

- Audit Committee:**
- Satisfaction survey
 - Risk concerns
 - Plan Input

- Internal Audit Processes:**
- Risk coverage
 - Percent completed vs. planned audits
 - Number of recommendations/audits
 - Actual vs. planned costs
 - Elapsed audit time start to finish
 - Conformance to policy and Standards
 - Quality assurance techniques

- Innovation and Capabilities:**
- Staff experience
 - Training hours/auditor
 - Percentage of staff holding relevant designations
 - Number of innovative improvements implemented
 - Number or process improvements
 - Percentage of surprise risk events

Auditplan en audituniverse (9.4) – Leerpunten EQA

- Benoem je audituniversum
 - Volgend uit het Auditcharter
- Adresseer in de analyse het gehele audituniversum
 - *Overweeg een expliciete relatie tussen objecten en de strategische doelen*
- Voer risicoanalyse uit met input stakeholders
 - Adresseer fraude risico's expliciet
 - *Maak gebruik van 'RiF – Hot topics for IA'*
- Leg argumentatie keuzes vast en benoem ook de benodigde middelen

**Welke termijn?
Met welke frequentie
aanpassen?
Agile?**

Coördineren met en steunen op werk andere assurance-functies (9.5)

Coördinatie en vertrouwen

Het hoofd van de internal auditfunctie moet samenwerken met interne en externe aanbieders van assurancediensten en afwegen of op hun werk kan worden vertrouwd. Coördinatie van dienstverlening beperkt het uitvoeren van dubbel werk tot een minimum, onderstreept lacunes in de dekking van de belangrijkste risico's en vergroot de algehele toegevoegde waarde van aanbieders.

Steunen vereist afspraken

VOORAF:

- Inhoud uit te voeren controles
 - # controles
- Wijze van vastlegging
 -

Wat zijn aandachtspunten bij analyse/toepassing?

- Maak het specifiek: benoeming lines en structuur per kwaliteitsaspect
 - i.p.v. generiek benoemen van afdelingen als Xe lijn
- Analyseer behoeften (aan alle 3 en afzonderlijke lines) o.b.v. risicoanalyse
 - M.b.v. 'Assurance Mapping'
- Stem af en evalueer

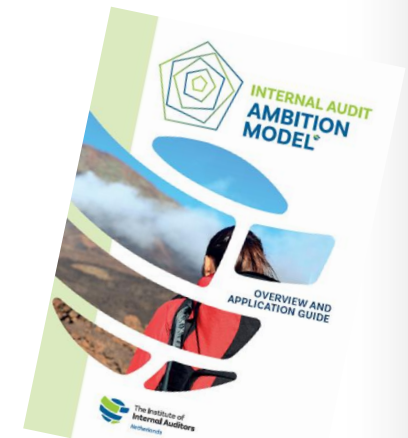

Risk Categories	Management 1st Line										Functional Oversight 2nd Line					Independent 3rd Line					
	Finance	Human Resources	Treasury	Operations	IT	Procurement	Marketing	Legal	Budgeting & Planning	Communications	...	Risk Management Processes	Performance Review Committee	Safety Review Board	Environmental Management Group	Network Development Committee	IT Steering Group	...	Internal Audit	Outside Quality Auditors	Environmental, Health & Safety Consultants

QAIP – Interne kwaliteitstoetsing en supervisie – Leerpunten

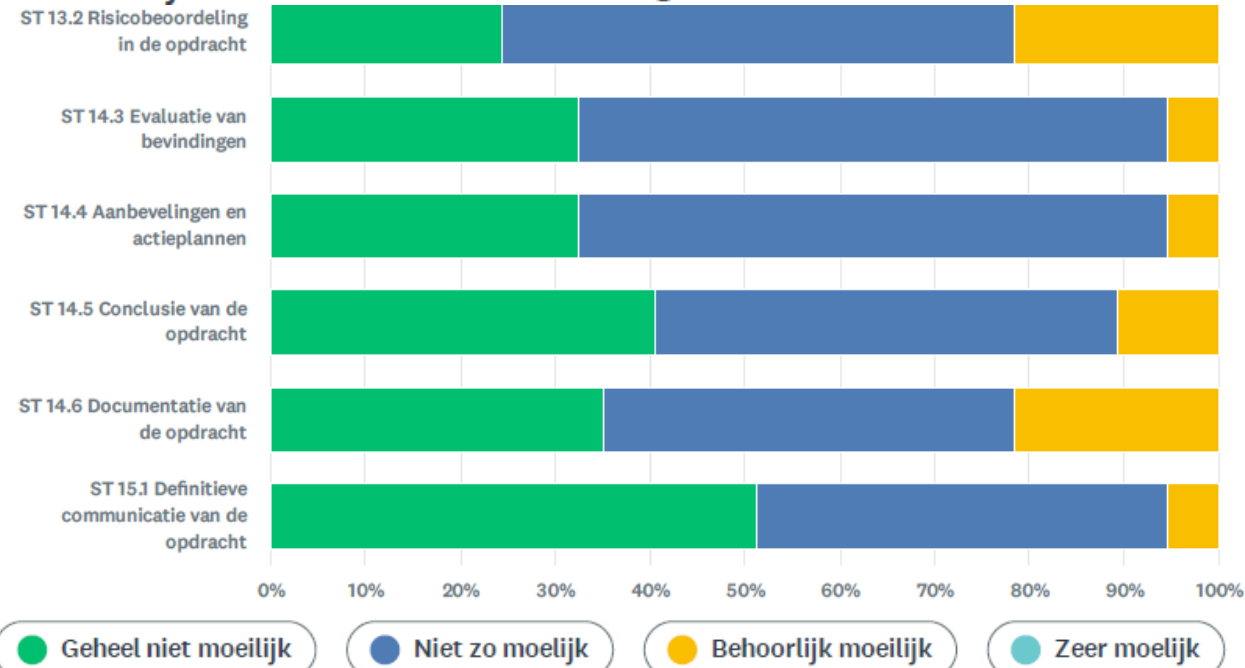
- Interne evaluaties:
 - Doe zowel continue monitoring als periodieke beoordeling
 - Doe brede beoordeling uit van alle normen, niet alleen van uitgevoerde audits
 - Zorg voor een diepgaande beoordeling met voldoende dossiers
 - Neem klantbeoordelingen op in de QAIP
 - *Overweeg een jaarlijkse beoordeling, met behulp van de IA AM, als basis voor het jaarlijkse auditplan en de evaluatie van het Charter*
- Rapportering over de QAIP:
 - Rapporteer aan en bespreek met alle stakeholders
 - *Samen met evaluatie onafhankelijkheid, Charter en jaarlijkse auditplan?*

Domein V: Uitvoeren van IA-diensten

DOMEIN V	Voldoet algemeen	Voldoet gedeeltelijk	Voldoet algemeen	NVT	NVT	Voldoet algemeen	NVT	Voldoet gedeeltelijk
Principe 13	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen
Standaard 13.1	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet algemeen
Standaard 13.2	Voldoet algemeen	Voldoet gedeeltelijk	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet gedeeltelijk	Voldoet algemeen	Voldoet gedeeltelijk	Voldoet gedeeltelijk
Standaard 13.3	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet geheel
Standaard 13.4	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet geheel
Standaard 13.5	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet gedeeltelijk	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet geheel
Standaard 13.6	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet algemeen
Principe 14	Voldoet algemeen	Voldoet gedeeltelijk	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet gedeeltelijk	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet niet
Standaard 14.1	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen
Standaard 14.2	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet gedeeltelijk	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen
Standaard 14.3	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet gedeeltelijk	Voldoet algemeen
Standaard 14.4	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet algemeen
Standaard 14.5	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet gedeeltelijk	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet geheel
Standaard 14.6	Voldoet algemeen	Voldoet gedeeltelijk	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet niet	Voldoet geheel
Principe 15	Voldoet geheel	Voldoet gedeeltelijk	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen
Standaard 15.1	Voldoet geheel	Voldoet gedeeltelijk	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen
Standaard 15.2	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet geheel

Hoe moeilijk vindt u het om aan de volgende standaarden te voldoen?

Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet niet	Voldoet algemeen	Voldoet gedeeltelijk	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet geheel
Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet gedeeltelijk	Voldoet niet	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen
Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet niet	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen
Voldoet geheel	NVT	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet algemeen	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet geheel	Voldoet geheel

Aandachtspunten Domein 5

- 13.2: risicobeoordeling: **vastlegging** analyse + **argumentatie** keuzes wel/niet in scope
- 13.2/3: **agile** werken past in GIAS

“Door agile voldoe je niet aan letter, maar wel aan de geest”

- 13.4: evaluatiecriteria in adviesopdracht veelal niet nodig
- 15.2 vraagt om **monitoring** implementatie door IAF

15.2 “Monitoring follow up door 2^e lijn, dus geen zicht op”

15.2 “Follow up’ minder belangrijk, nl. lijnverantwoordelijkheid (ook collisie-gevaar) + efficiënter (meer tijd voor uitvoering opdrachten)”

Aandachtspunten Domein 5

- Standaard 14.3 Evaluatie van bevindingen
 - RCA: “.. om, *indien mogelijk*, de grondoorzaken te identificeren,
 - “evalueren om de *significantie* ervan te bepalen”
- Standaard 14.4 Aanbevelingen en actieplannen
 - “..*moeten bepalen of* ze aanbevelingen opstellen, ...”
- Standaard 14.5 Conclusies van de opdracht
 - Vereist is een conclusie, een rating is optioneel
 - Conclusie is samenvatting oordeel “over algemene significantie van samengevoegde bevindingen”
 - *Maar bij adviesdiensten geen bevindingen ... (= verschil tussen criteria en toestand)*
- Standaard 14.6 Documentatie van de opdracht
 - Doel: zodanig dat ‘andere auditor, zelfde resultaat’ (reproduceerbaarheid)
 - Van risicoanalyse naar scope en werkprogramma
 - Van evidence naar conclusies (audit trail)

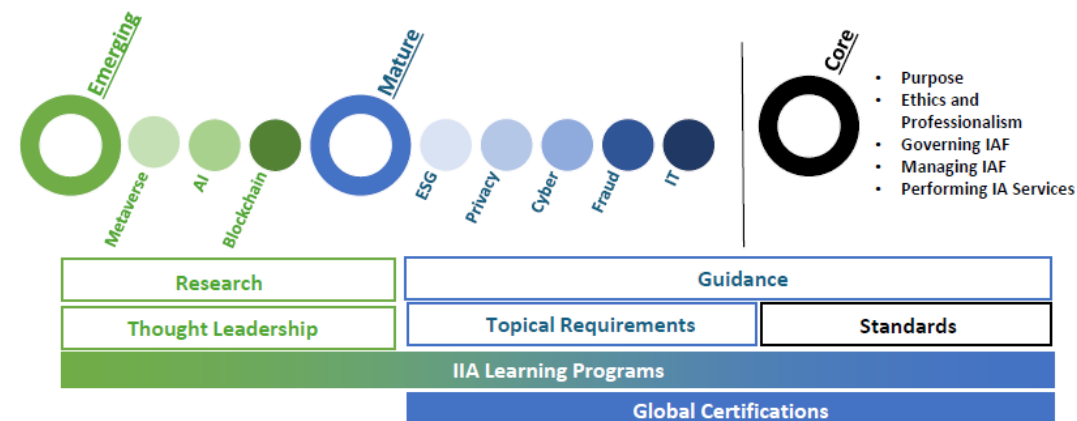
Topical Requirements

- Verplichte eisen voor auditen van specifieke topics
 - Verplicht *indien* topic wordt geaudit
- Adresseert de aspecten van governance, risk management en control
- Nadere uitwerking van 13.2 (Risicobeoordeling opdracht) en 13.3 (Doelstellingen en scope opdracht)
- Aantonen ‘conform or explain’

Why Topical Requirements?

- Ensure **consistency and quality** of engagement performance.
- Build **confidence** among internal audit stakeholders.
- Increase focus on **resource investments** required for internal audit functions.
- Strengthen the ongoing **relevance** of the IPPF by addressing pervasive and evolving risks.

Topic Progression in IIA Content & Services

Topical Requirements

- Stand van zaken
 - Finale versies ook in NL

Issued and upcoming Topical Requirements

Issued Topical Requirements

Cybersecurity Topical Requirement

Effective February 5, 2026

Third-Party Topical Requirement

Effective September 15, 2026

Organizational Behavior Topical Requirement

Effective December 15, 2026

Organizational Resilience Topical Requirement

Effective April 30, 2027

Upcoming Topical Requirements

Anti-Corruption Topical Requirement

Public Consultation, June 2026

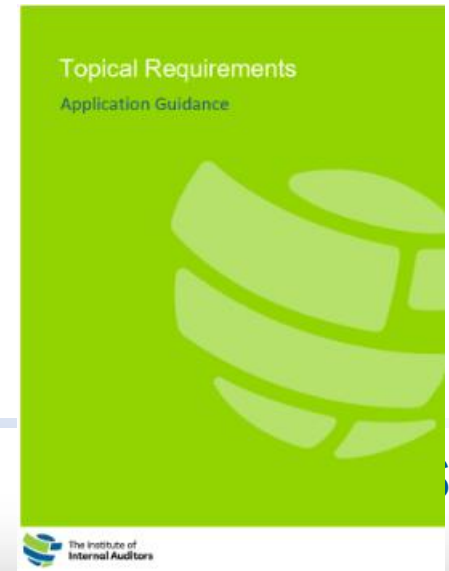
Talent Management Topical Requirement

Public Consultation, October 2026

Topics Approved by Global Guidance Council (2024 March)

- Cybersecurity (in process)
 - Third-party Risk Management
 - Culture
 - Business Resiliency
 - Anti-corruption/Bribery*
 - People Management*
 - Fraud Risk Management*
 - Sustainability: ESG*
- *scope to be refined*

- Topical Requirements Application Guidance

TR – in de EQA

Bestuur IIA Nederland , in overleg
met TKT, toetsers en Vaktechniek

Selectie dossiers - voor toetsing domein V

- Te volstaan met **selectie van 1 dossier** waarvoor een TR geldt,
- Bestaan TR's is **niet leidend** in selectie audits (beoordeling Domein V)

Beoordeling

- Bezien of toepassing vereisten uit TR is **geëvalueerd** + of (valide) conclusie is getrokken over relevantie daarvan. Conclusie dient in het dossier te zijn opgenomen.
- Conclusie **mag op geaggregeerd niveau** (TR als geheel, of op niveau G, RM en C) (<https://auditmagazine.nl/interviews/topical-requirements-ontrafeld/>)
- Evaluatie wordt beoordeeld voor de specifieke audit, m.b.t. de risicoanalyse (13.2 + 13.3)
- Overweging mogelijk al in Auditplan (9.4), of in Handboek (9.3) beschreven

Score:

- Als evaluatie (en het als gevolg daarvan al dan niet meenemen van de TR-vereisten) niet is gedaan of niet is gedocumenteerd, leidt dat voor dat dossier tot een PC/DNC op die vereisten. Dit telt mee in het optellen over alle geselecteerde dossiers.
- Als de beoordeling van de toepassing van de TR leidt tot een DNC of PC op dat punt, wordt de specifieke verbetering van de evaluatie van de TR als **aanbeveling** opgenomen.

Vragen?
Roept u maar!